

## Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 19 december 2023

Datum GS-besluit : 6 februari 2023

### Vragen nr. 94

Vragen van **de heer G. Vendrig** (BBB) over Oproep tot grondaankoop

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 19 december 2023 door het lid van Provinciale Staten, **de heer G. Vendrig** (BBB), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

### INLEIDING VRAGEN

In de media verscheen onlangs het bericht dat natuurorganisaties oproepen tot aankoop van landbouwgrond door de overheid. Het gaat hier om Vogelbescherming Nederland, Landschappen NL, Natuurmonumenten, Natuur en Milieufederaties, Natuur&Milieu, Soorten NL, Transitiecoalitie Voedsel, IVN Natuureducatie en de koepelorganisatie waar Landschap NH is aangesloten.

Zij willen dat de overheden 100.000 ha landbouwgrond tegen marktwaarde aankopen om dit in te kunnen zetten als natuurinclusieve landbouw, natuurherstel en natuur bij de stad. Het hiervoor geraamde budget van 5 miljard impliceert een hectareprijs van €50.000 ongeveer de helft van de huidige gemiddelde marktwaarde.

De uitvoering van de gebiedsprocessen uit het PPLG is een ingewikkelde puzzel. Deze kan alleen opgelost worden door in goed overleg met betrokkenen alle mogelijkheden te onderzoeken en daarna de gewenste richting te kiezen.

Door vooraf al grond aan te kopen, zouden de natuurorganisaties zich een voorrangspositie kunnen verwerven. Dit kan in het PPLG een goede en eerlijke verdeling van de ruimte (grond) in de weg staan temeer als nog niet duidelijk is hoe, waarvoor en wanneer dit ingezet kan worden.

Als BBB hebben wij daarom de volgende vragen aan Gedeputeerde Staten,

### VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

#### Vraag 1:

Wat vindt GS van deze oproep en ziet GS dit als gericht aan het Rijk of ook aan andere overheden zoals provincies?

#### Antwoord 1:

Het hebben van grondposities is een belangrijk instrument om doelen te bereiken. Daar waar wij grondposities kunnen gebruiken om onze provinciale doelen te bereiken, verwerven wij deze al. Wij zien geen reden om op basis van deze oproep ons beleid te wijzigen.

#### Vraag 2:

Hoe staat GS tegenover het op deze manier verwerven van grond en weet GS of provincie NH door de een van de genoemde of andere vergelijkbare organisaties benaderd is voor dit soort aankopen?

**Antwoord 2:**

Wij begrijpen uw vraag niet goed omdat niet duidelijk is wat u bedoelt met 'deze manier van verwerven' of 'dit soort aankopen'.

In zijn algemeenheid zien wij grondverwerving, -beheer en -verkoop als belangrijke instrumenten om onze provinciale doelen te bereiken. Wij maken hierin een onderscheid tussen actieve grondverwerving en passieve grondverwerving.

Bij actieve grondverwerving gaan wij als overheid actief naar grondeigenaren toe om hun gronden aan te kopen voor provinciale doelen. Deze aanpak wordt altijd vooraf gegaan door een zorgvuldig proces van overleg en politieke afweging. Denk hierbij aan de verkenningssfasen van de PPLG-gebiedsprocessen, maar ook onze participatie-aanpak in bijvoorbeeld infrastructurele projecten.

De uitkomsten van de studies, verkenningen en participatieprocessen dalen vervolgens neer in ruimtelijke planvormingsprocessen, uitmondend in concrete projectbesluiten of bestemmingsplannen. Ook weer omgeven met zorgvuldige procedures van inspraak en bezwaar/beroep. Pas nadat duidelijk is welke gronden benodigd zijn, worden grondeigenaren actief benaderd voor grondaankoop. In deze gevallen hebben wij dan ook de beschikking over instrumenten als het Voorkeursrecht (gemeenten) of zelfs in het uiterste geval onteigening.

Bij passieve grondverwerving bieden grondeigenaren hun gronden vrijwillig aan ons aan. Wij hebben daar de afgelopen jaren een aantal voorbeelden van gezien, omdat er ook in de provincie Noord-Holland (stoppende) agrariërs en/of grondeigenaren zijn die hun grond willen verkopen. Ook zien wij momenteel dat de geëigende financiers (zoals Rabobank) zeer terughoudend zijn met financiering van verhuizende en/of startende boeren, waardoor stoppers geen mogelijkheid hebben hun bedrijf te verkopen om daarmee hun pensioen veilig te stellen.

In het licht van de grote opgaven in het kader van het PPLG, maar ook Wonen en de Energietransitie, zijn wij minder terughoudend dan vroeger om ook deze gronden aan te kopen. Provinciale Staten hebben hiervoor het krediet NNN-aankopen beschikbaar gesteld en hebben in maart 2023 het krediet strategische grondaankopen verhoogd. Want wij allen zien dat grondposities ons kunnen helpen om onze opgaven sneller te realiseren, met ook meer draagvlak.

**Vraag 3:**

Wat vindt GS van de hectare-prijs die de oproepende organisaties met genoemd budget als richtlijn nemen?

**Antwoord 3:**

De oproep geeft een budget aan, het is niet gezegd dat dit ook de daadwerkelijke hectareprijs zal zijn. De door u uitgerekende prijs per hectare komt trouwens overeen met het landelijk gemiddelde. In Noord-Holland zien wij gemiddeld hogere grondprijzen in de markt.

**Vraag 4:**

Deelt GS de mening van BBB dat selectie en verwerven van gronden zorgvuldig en in overleg moet gebeuren en pas als duidelijk is hoe, waarvoor en wanneer deze ingezet kunnen worden?

**Antwoord 4:**

Zie hiervoor antwoord onder 2.

**Vraag 5:**

Is GS van mening dat gehoor geven aan de oproep verstorend kan werken in de uitvoering van gebiedsprocessen?

**Antwoord 5:**

Zie hiervoor antwoord onder 2. De grond die we als provincie kopen wordt aangekocht in het kader van afgewogen beleid.

**Vraag 6:**

Is GS het met BBB eens dat partijen zich hiermee een voorrangspositie verwerven in het uitvoeren van de gebiedsprocessen uit het PPLG?

**Antwoord 6:**

Nee, ten eerste omdat deze partijen in hun manifest niet aangeven dat zij de beschikking over deze gronden willen krijgen, maar de overheid. Ten tweede, en belangrijker, omdat er – zoals bij de beantwoording van vraag 2 uitgelegd – altijd sprake is van een zorgvuldig afwegingsproces over de inzet van de grondposities van de provincie.

**Vraag 7:**

Is GS bereid hierin te sturen zowel in uitvoering van eigen beleid als wel richting het Rijk

**Antwoord 7:**

Wij baseren onze grondverwerving op ons eigen beleid en niet op basis van een algemene oproep.